

WOJEWODA PODKARPACKI
ul. Grunwaldzka 15, 35-959 Rzeszów

Rzeszów, 2022-11-24

ZK-I.6333.58.180.2022

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2022 -11- 30
ZAL.	NR .....

Pan

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

W odpowiedzi na pismo znak XI.540.77.2022.JK z dnia 7 listopada br. w sprawie sytuacji uchodźców wojennych z Ukrainy narodowości romskiej przebywających na dworcu kolejowym w Przemyślu, poniżej przedkładam przedmiotową informację.

Dworzec kolejowy w Przemyślu pełni kluczową rolę w działaniach logistycznych związanych z relokacją uchodźców wojennych przekraczających podkarpacki odcinek granicy polsko-ukraińskiej. Z tego powodu na dworcu funkcjonuje Punkt Recepcyjny, którego utworzenie i obowiązek prowadzenia został nałożony poleceniem Wojewody Podkarpackiego na Prezydenta Miasta Przemyśla i jest finansowany przez Podkarpacki Urząd Wojewódzki. Istotą działania Punktu Recepcyjnego jest udzielenie niezbędnej pomocy i zaopatrzenia na możliwie krótki okres, przed wyjazdem do miejsc docelowych w Polsce lub za granicą. Województwo podkarpackie ma charakter tzw. recepcyjny, dlatego z zasady uchodźcy nie są kwaterowani na terenie Podkarpacia. Pomoc świadczona w Punkcie Recepcyjnym ma charakter doraźny i w niezbędnym zakresie, kierowana jest głównie do matek z małymi dziećmi, osób schorowanych i osób w podeszłym wieku. Z uwagi na krótkotrwały charakter pobytu i dostępną infrastrukturę na terenie dworca, nie ma zorganizowanej szerokiej bazy noclegowej. Do dyspozycji jest jedynie kilkadziesiąt łóżek. Wymienione warunki korzystania z Punktu Recepcyjnego dotyczą z zasady uchodźców przybywających z terenów objętych działaniami wojennymi, nie zaś wszystkich podróżnych, którzy przebywają na terenie dworca PKP, w tym również osób powracających na Ukrainę. Niezależnie od tego znaczna część podróżnych korzysta ze świadczeń udostępnianych na dworcu.

Grupy osób romskiego pochodzenia w Przemyślu i okolicznych miejscowościach próbują tworzyć obozowiska, nawet w okolicach dworca PKP. Jednakże sposób funkcjonowania, problemy językowe, a przede wszystkim różnice kulturowe powodują utrudnienia w udzieleniu pomocy. Oferowana dodatkowa pomoc doraźna w postaci żywności, odzieży, środków higieny osobistej itp. częstokroć nie jest wykorzystywana zgodnie z przeznaczeniem (np. staje się przedmiotem sprzedaży).

Propozycje dedykowanego społeczności romskiej transportu (finansowane ze środków wojewody) do określonych miejsc w Polsce spotykają się zazwyczaj z odmowami z ich strony, a transport taki może odbyć się jedynie za zgodą osób przewożonych. Możliwości znalezienia miejsc zakwaterowania są również ograniczone ze względu na specyficzny sposób funkcjonowania Romów, co bardzo często skutkuje odmowami wspólnego przebywania z nimi ze strony innych uchodźców z Ukrainy. Ponadto dysponenci miejsc noclegowych przeznaczonych dla uchodźców, po wyjeździe grup romskiego pochodzenia stają niejednokrotnie przed koniecznością przywrócenia do stanu użytkowania dedykowanych im wcześniej obiektów. Sytuację utrudnia również fakt, że grupy tej narodowości stanowią nierzadko nawet kilkudziesięcioosobowe rodziny, których nie ma możliwości rozdzielenia. Dlatego też występują trudności z zebraniem osób w odpowiedniej ilości, aby optymalnie wykorzystać dostępne miejsca w środkach transportu. Zdarzają się również przypadki niszczenia wnętrza pojazdów w trakcie podróży.

Osoby narodowości romskiej pochodzą głównie z terenów Zakarpacia na Ukrainie. Są oni traktowani tak, jak wszyscy inni uchodźcy przybywający z terenów bezpośrednio objętych działaniami wojennymi.

Odnosząc się wprost do pytań Pana Rzecznika zawartych w piśmie pragnę poinformować, że po skonsultowaniu się z organem prowadzącym Punkt Recepcyjny, czyli Prezydentem Miasta Przemyśla uzyskano potwierdzenie, że w dniu 29 października br. istotnie znajdowała się tam grupa 60 osób pochodzenia romskiego, jednak pomoc została udzielona w niezbędnym zakresie, zaś nagromadzenie było chwilowe.

Władze Przemyśla nie zgadzają się ze sformułowanymi tezami dotyczącymi odmowy udzielenia pomocy i zapewniamy o ciągłości działań podejmowanych na terenie Punktu Recepcyjnego. Podkreśla się, że w stosunku do uchodźców oferowane są usługi relokacji w inne miejsca na terenie kraju, gdyż samo miasto Przemyśl jest jedynie miejscem transferowym. Potwierdza się również niechęć społeczności romskiej do korzystania z oferowanych propozycji relokacji do innych miejsc w kraju, jak również fakt późniejszych

powrotów do Przemyśla, z uwagi na bliskość granicy z Ukrainą. W opinii UM w Przemyślu głównym celem przyjazdu na teren RP jest uzyskanie numeru Pesel oraz otrzymanie świadczeń socjalnych wynikających z *Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa*, po czym najczęściej następuje powrót na Ukrainę.

Urząd Miasta w Przemyślu zapewnia również o dokładaniu szczególnej dbałości dotyczącej stanu bezpłatnych sanitariatów, niemniej różnice kulturowe i nawyki higieniczne powodują, że ich stan może chwilami odbiegać od ogólnie przyjętych norm. Służby porządkowe niekiedy nie nadążają z przywracaniem toalet do właściwego stanu, gdyż są one permanentnie zanieczyszczane.

Nadmieniam, iż jako Podkarpacki Urząd Wojewódzki realizujemy na bieżąco trudne zadania związane z pomocą obywatelom Ukrainy, którzy przybywają do naszego kraju szukając schronienia. Koordynujemy, pomagamy i realizujemy działania dotyczące wsparcia Państwa Ukraińskiego. Pomoc jest świadczona w wielu aspektach – nie tylko w odniesieniu do Punktu Recepcyjnego, ale ma ona znacznie szerszy kontekst. Pomimo napotykaných trudności związanych z udzielaniem pomocy uchodźcom, w tym uchodźcom narodowości romskiej, dokładane są starania aby działania realizowane były z poszanowaniem godności każdego człowieka, ale jednocześnie nie powodowały dysfunkcji dworca kolejowego w Przemyślu.

z powołaniem
WOJEWODA PODKARPACKI
Ewa Leniart

Podkarpacki Urząd Wojewódzki
w Rzeszowie
Wojewódzkie Centrum Zarządzania
Kryzysowego

ul. Grunwaldzka 15
35-959 Rzeszów

ZK-I.6333.58.180.2022

OPŁATA POBRANA
TAXE PERÇUE - POLOGNE
Umowa z Poczta Polska S.A. ID nr 484540/K

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

AL. SOLIDARNOŚCI 77/-
WARSZAWA

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPL. 2022 -11- 30

ZAL. .... NR .....

458049+2-R

R

(00)259007734475019063

(00)259007734475019063

(00)259007734475019063

Poczta Polska

Opłata pobrana _____ zł _____ gr

2022